

Parter

Arbetsgivarsidan: Arbetsgivarverket

Arbetstagarsidan: OFR:s förbundsområden inom det statliga förhandlingsområdet sammantagna

Ändringar i Villkorsavtalet samt i Affärsverksavtalet med anledning av införandet av karensavdrag i lag (1991:1047) om sjuklön

1 §

Den 1 januari 2019 ändras lag (1991:1047) om sjuklön. Ändringen innebär att den tidigare reglerade karensdagen ersätts med ett karensavdrag.

Parterna är mot den bakgrunden överens om att göra ändringar i Villkorsavtalet (bilaga 1) och Affärsverksavtalet (bilaga 2) mellan Arbetsgivarverket och OFR/S,P,O med giltighet från den 1 januari 2019.

2 §

Parterna kan vid behov se över de anpassningar till lagstiftningen som parterna gjort i de centrala avtalen. Detta ska ske skyndsamt.

Parterna konstaterar vidare att syftet med de överenskomna förändringarna är att omhänderta ändringen i sjuklönelagen. Finner parterna i januari 2020 att det finns indikationer på att ändringen i de centrala avtalen i sig kan ha medfört någon annan ändring än denna är parterna överens om att följa upp detta. I en sådan uppföljning kan endera parten även uppmärksamma lokala frågeställningar.

Vid protokollet

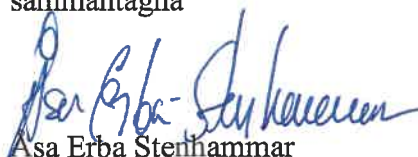
Matilda Nyström Arnek

Justerat den 29/11 -18
Arbetsgivarverket

Anna Falck

Justerat den
OFR:s förbundsområden inom det
statliga förhandlingsområdet
sammantagna

Asa Erba Stenhammar

Ändringar i Villkorsavtal mellan Arbetsgivarverket och OFR/S,P,O

Parterna är överens om nedanstående ändringar i Villkorsavtalet med giltighet från och med den 1 januari 2019.

1 §

Villkorsavtalet 6 kap. 4 § utgår.

2 §

Villkorsavtalets 7 kap. 4 § ändras och har från den 1 januari 2019 följande lydelse:

”Sjuklön (dag 1-14)¹

För de kalenderdagar i en sjuklöneperiod som arbetstagaren har gjort en inkomstförlust på grund av sjukfrånvaron, betalas sjuklön i förhållande till sjukfrånvarons omfattning:

Dag i sjukperioden	Sjuklön	Underlag för beräkning
Dag 1-14	80%	Den inkomstförlust* som uppstått genom det frånvaroavdrag som gjorts med stöd av 6 kap. 3 § på grund av sjukfrånvaron. Därutöver 0,38 (1/260) procent av rörliga tillägg enligt nedan för varje dag som arbetstagaren skulle ha arbetat.

** Inkomstförlusten på grund av sjukfrånvaron beräknas från dag 1 till dess att aktuell sjuklöneperiod upphör.*

Infaller tjänstgöringsfri dag/dagar i direkt anslutning till att en sjuklöneperiod har avslutats, och arbetstagaren har fått ett avdrag även för dessa tjänstgöringsfria dagar på grund av avdragsreglerna i 6 kap. 3 §, ska arbetstagaren erhålla 80 % av inkomstförlusten även för maximalt två av dessa. Detta gäller under förutsättning att arbetstagaren inte har erhållit annan ersättning för dessa tjänstgöringsfria dagar. Med annan ersättning avses till exempel ersättning från avtal, lag eller annat.

Arbetsdagsberäkning av föregående års rörliga tillägg

Föregående års rörliga lönetillägg motsvarar för varje arbetsdag 0,38 procent (1/260) av sådana rörliga lönetillägg – med undantag av övertidstillägg – som arbetstagaren hade året före insjuknandeåret².

En ny paragraf 7 kap. 4 a § införs

4 a § Karensavdrag²

Från sjuklönen ska ett karensavdrag göras. Karensavdraget motsvarar 3,68 % av arbetstagarens aktuella lön för månaden samt 0,38 procent av sådana rörliga tillägg som ingår i beräkningen av sjuklönen.

Karensavdraget kan totalt aldrig vara större än vad som utan karensavdrag skulle ha lämnats i form av sjuklön.

(Råd)

Upplysningar

Återinsjuknande

¹ Ändrad lydelse enligt förhandlingsprotokoll 2012-12-19, 2013-10-15 samt 2013-12-12

² Fr.o.m. den 1 januari 2019 har lag (1991:47) om sjuklön ändrats. Istället för karensdag gäller fr.o.m. detta datum ett karensavdrag. Karensavdraget utgör en bestämd del av den sjuklön som beräknats under sjuklöneperioden. Karensavdragets kan betraktas som en självrisk och är lika stort oavsett sjukfrånvarons längd eller omfattning.

Om en ny sjukperiod börjar inom fem kalenderdagar från det en tidigare sjukperiod avslutats, betraktas den enligt socialförsäkringsbalk (2010:110) (SFB) som en fortsättning på den tidigare sjukperioden vad gäller karensavdrag, ersättningens storlek och sjuklöneperiodens längd.

Allmänt högriskskydd

Om arbetstagaren under de senaste 12 månaderna haft 10 karensavdrag under 10 olika sjukperioder betalas enligt SjlL, vid nästkommande sjukperiod, sjuklön för den första sjukfrånvarodagen med 80 procent på samma sätt som gäller för resten av sjuklöneperioden.

Särskilt högriskskydd

För en arbetstagare som enligt beslut av Försäkringskassan har särskilt högriskskydd ska sjuklön och karensavdrag hanteras enligt särskild ordning.

En ny paragraf 7 kap. 4 b införs. I den regleras sjuklönens beräkning för arbetstagare med oregelbunden arbetstid.

4 b § Sjuklön för arbetstagare med oregelbunden arbetstid

För arbetstagare med oregelbunden arbetstid enligt 4 kap. 26 § betalas vid sjukfrånvaro, timberäknad sjuklön enligt bilaga 4.

(Råd)

7 kap. 5 § om lokalt avtal om sjuklön för arbetstagare med koncentrerad tjänstgöring utgår. Hos arbetsgivare som tidigare slutit sådant lokalt avtal kan dessa äga fortsatt giltighet.

3 §

Bilaga 4 till Villkorsavtalet ska från och med den 1 januari 2019 ha följande lydelse:

Sjuklön under sjuklöneperioden (dag 1-14) vid oregelbunden arbetstid samt vid koncentrerad tjänstgöring efter lokal överenskommelse.

Schabloniserad modell

För arbetstagare med oregelbunden arbetstid gäller nedanstående schabloniserade modell med timberäknad sjuklön. Modellen kan även användas för arbetstagare med koncentrerad tjänstgöring efter överenskommelse i lokalt kollektivavtal.

Från och med den 1 januari 2019 gäller nya regler i lag (1991:1047) om sjuklön avseende karensavdraget. Enligt de nya reglerna gäller att avdrag görs för sjukfrånvaron, därefter beräknas sjuklönen för hela frånvaroperioden, slutligen minskas denna sjuklön med ett karensavdrag. I denna bilaga görs beräkningen i en annan ordning men med det resultat som lagen avser.

Löneavdrag³

Löneavdrag görs för hela frånvarotiden enligt bestämmelserna i 6 kap. 4 § a).

Schablonberäknad sjuklön

För en arbetsperiod (begränsningsperiod) med oregelbundna arbetstider som sträcker sig över mer än en vecka, fastställs den genomsnittliga arbetstiden per vecka genom att antalet arbetstimmar i begränsningsperioden divideras med antalet veckor i perioden. Timberäknad sjuklön betalas för arbetstimmar i sjuklöneperioden för det antalet timmar som återstår efter det att ett karensavdrag uttryckt i timmar gjorts.

Vid beräkning av sjuklönens storlek ska karensavdraget - uttryckt i timmar - alltid utgöra en femtedel av den genomsnittliga veckoarbetstiden. 80 procents timberäknad sjuklön betalas för resterande arbetstimmar i sjuklöneperioden. I den timberäknade sjuklönen ska även ingå

³ Ändrad lydelse enligt förhandlingsprotokoll 2013-12-12.

kompensation för sådana rörliga tillägg - med undantag av övertidstillägg - som arbetstagaren hade året före insjuknandeåret.

Om arbetstagaren är frånvarande färre timmar än vad karensavdraget omfattar görs avdrag endast för den faktiska frånvarotiden i timmar.

Den som återinsjuknar inom fem kalenderdagar ska inte vidkännas ytterligare karensavdrag om helt avdrag gjorts vid den tidigare sjukfrånvaron, har inte helt karensavdrag kunnat göras ska resterande del av karensavdraget göras vid återinsjuknandet.

Se även upplysningar 7 kap. 4 a §.

(Råd)

Kvotberäknad timlön

När arbetstiden är oregelbunden eller koncentrerat förlagd ska timlönen kvotberäknas enligt följande:

$$\frac{40 \times b}{a} = c$$

a = den genomsnittliga veckoarbetstid i timmar som arbetstagaren ska fullgöra

b = timlönen i kronor beräknad som
den aktuella lönen
175

c = kvotberäknad timlön i kronor

Timberäkning av rörliga tillägg

När arbetstiden är oregelbunden eller koncentrerat förlagd ska summan av de rörliga tillägg som arbetstagaren hade året före insjuknandeåret timberäknas enligt följande:

$$\frac{b}{a \times 52} = c$$

a = den genomsnittliga veckoarbetstid i timmar som arbetstagaren ska fullgöra

b = summan av de rörliga tillägg i kronor som arbetstagaren hade året före insjuknandeåret

c = timberäknade rörliga tillägg i kronor

Exempel på timberäkning av rörliga tillägg vid ett årsbelopp om 10 000 kr

Genomsnittlig veckoarbetstid (a)	Beräkning av antal arbetstimmar/år (a x 52)	Årsbelopp rörliga tillägg (b)	Timbelopp rörliga tillägg (c)
40 timmar	40 x 52 = 2 080	10 000	4,81
38 timmar	38 x 52 = 1 976	"	5,06
36 timmar	36 x 52 = 1 872	"	5,34
34,25 timmar	34,25 x 52 = 1 781	"	5,61

A: Oregelbunden arbetstid, kvotberäknad timlön vid en aktuell månadslön om 25 000 kr

Genomsnittlig veckoarbetstid (a)	Kvotberäkning (40:a)	Kvot	Timlön (b)	Kvotberäknad timlön (b x kvot)
40 timmar	40 : 40	1	142,86	142,86
38 timmar	40 : 38	1,05		150,00
36 timmar	40 : 36	1,11		158,57
34,25 timmar	40 : 34,25	1,17		167,15

Exempel A.1

En arbetstagare arbetar heltid med oregelbunden arbetstid förlagd så att han vecka 1 arbetar 14 timmar på måndagen och 8 timmar på tisdagen samt 14 timmar på fredagen och 8 timmar på lördagen. Vecka 2 är arbetstiden förlagd så att han arbetar 8 timmar fr.o.m. måndagen t.o.m. torsdagen och 4 timmar på fredagen. Den genomsnittliga veckoarbetstiden är 40 timmar (44 timmar plus 36 timmar dividerat med 2). Arbetstagaren blir sjuk och är frånvarande från arbetet måndag och tisdag i vecka 1. Sjukavdrag och sjuklön för frånvarotiden (22 timmar) beräknas enligt följande:

- 100 procents kvotberäknat timavdrag görs för 22 timmar (hela frånvarotiden)
- Karensavdraget omfattar $40:5 = 8$ timmar
- Kvotberäknad timlön beräknas, kvoten är 1.
- Sjuklönen utgör 80 procent av kvotberäknad timlön och betalas för $22 - 8 = 14$ timmar.

Exempel A.2

En arbetstagare med oregelbunden arbetstid har en genomsnittlig veckoarbetstid om 36 timmar förlagd enligt treveckorsschema:

Vecka	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lördag	Söndag	Vecko- arbetstid
1	7.30	6.30	7.30	7.30	6.30	-	-	35.30
2	-	7.30	7.30	6.30	7.30	-	-	29.00
3	-	7.30	6.30	7.30	7.30	6.30	7.50	43.20

Arbetstagaren insjuknar måndag vecka 1 och är frånvarande på grund av sjukdom i två veckor.

- 100 procents kvotberäknat timavdrag görs för 64.30 timmar (hela frånvarotiden)
- Karensavdraget omfattar $36:5 = 7,2$ timmar
- Kvotberäknad sjuklön beräknas, kvoten för 36 timmars veckoarbetstid är 1,11.
- Sjuklönen utgör 80 procent av kvotberäknad timlön och betalas för $35,5 + 29 - 7,2 = 57,3$ timmar.

Exempel A.3

Arbetstagaren i exemplet ovan hade rörliga lönetillägg året före insjuknandeåret om totalt 15 000 kr.

- 100 procents kvotberäknat timavdrag görs för 64.30 timmar (hela frånvarotiden)
- Karensavdraget omfattar $36:5 = 7,2$ timmar
- Kvotberäknad sjuklön beräknas, kvoten för 36 timmars veckoarbetstid är 1,11.
- Timberäkning av rörliga tillägg: $15\,000 \text{ kr} : 36 \times 52 = 8,01 \text{ kr/timme}$ Sjuklönen utgör 80 procent av kvotberäknad timlön plus 80 procent av timberäknade rörliga tillägg och betalas för $35,5 + 29 - 7,2 = 57,3$ timmar.

B: Koncentrerad tjänstgöring, kvotberäknad timlön vid en månadslön om 25 000 kr vid heltid⁴

Genomsnittlig veckoarbetstid (a) procent av heltid	Aktuell lön x % x 25 000	Kvotberä kning (40:a)	Kvot	Timlön (b) lön:175)	Kvotberäknad timlön (timlön x kvot)
40 timmar (100 %)	25 000	40 / 40	1,00	142,86	142,86
32 timmar (80 %)	20 000	40 / 32	1,25	114,29	142,86
24 timmar (60 %)	15 000	40 / 24	1,67	85,71	142,86
20 timmar (50 %)	12 500	40 / 20	2	71,43	142,86
16 timmar (40 %)	10 000	40 / 16	2,5	57,14	142,86

Exempel B.1

	mån	tis	ons	tors	fre	lör	sön	Summa
Vecka 1	8		8	4				20
Vecka 2	8		8	4				20

En arbetstagare arbetar halvtid med koncentrerad arbetstidsförläggning. Arbetstiden är förlagd till 8 timmar på måndagar och onsdagar samt 4 timmar på torsdagar. Arbetstagaren har alltså en genomsnittlig arbetstid på 20 timmar per vecka. Arbetstagaren blir sjuk måndag vecka 1 och är sedan sjuk hela veckan.

- Timavdrag görs för 20 timmar vilket blir $20 \cdot (12500/175) \cdot (40/20) = 2\,857$ kr
- Sjuklön beräknas enligt följande:
- Karensavdrag omfattar $20/5 = 4$ timmar Sjuklön betalas för $20-4 = 16$ timmar
- Sjuklönen betalas för 16 timmar och utgör 80 procent av timlönen vilket blir $16 \cdot 142,86 \cdot 0,8 = 1\,829$ kr

Exempel B.2

	mån	tis	ons	tors	fre	lör	sön	summa
Vecka 1	8		8	4				20
Vecka 2	8		8	4				20

Samma arbetstagare som i B.1 blir sjuk och är frånvarande från arbetet på måndag vecka 1.

- Timavdrag görs för 8 timmar vilket blir $8 \cdot (12500/175) \cdot (40/20) = 1\,143$ kr
- Sjuklön beräknas enligt följande: Karensavdraget omfattar $20/5 = 4$ timmar Sjuklön betalas för $8-4 = 4$ timmar
- Sjuklönen betalas för 4 timmar och utgör 80 procent av timlönen vilket blir $4 \cdot 142,86 \cdot 0,8 = 457$ kr

Exempel B.3

	mån	tis	ons	Tors	fre	lör	sön	summa
Vecka 1	8		8	4				20
Vecka 2	8		8	4				20

OBS! at arbetar 6 av de 8 timmarna på måndag

⁴ Ändrad lydelse enligt förhandlingsprotokoll 2012-12-19, 2013-10-15 samt 2013-12-12.

Samma arbetstagare som i B.1 insjuknar på måndag vecka 1 och lämnar arbetsplatsen efter 6 timmars arbete och är därefter sjuk resten av veckan.

- Timavdrag görs för 14 timmar vilket blir $14 * (12500/175) * (40/20) = 2\,875$ kr
- Sjuklön beräknas enligt följande: Karensavdraget omfattar $20/5 = 4$ timmar Sjuklön betalas för $14 - 4 = 10$ timmar
- Sjuklönen betalas för 10 timmar och utgör 80 procent av timlönen vilket blir $10 * 142,86 * 0,8 = 1\,143$ kr

Exempel B.4

	mån	tis	ons	tors	fre	lör	sön	summa
Vecka 1	8		8	4				20
Vecka 2	8		8	4				20

OBS! at arbetar 6 av de 8 timmarna på måndag

Samma fall som i B.3 men arbetstagaren tillfrisknar och är åter på arbetsplatsen på onsdag vecka 1.

- Timavdrag görs för 2 timmar vilket blir $2 * (12500/175) * (40/20) = 286$ kr
- Sjuklön beräknas inte i detta fall då ~~det schablonberäknade~~ karensavdraget ($20/5 = 4$ timmar) blir större än antal timmar för sjukfrånvaron.

Exempel B.5

	mån	tis	ons	tors	fre	lör	sön	summa
Vecka 1	10	10	10	10				40
Vecka 2	10	10	10	10				40

En arbetstagare arbetar koncentrerad heltid med en veckoarbetstid om 40 timmar, fördelad på 10 timmar per dag, måndag – torsdag varje vecka. Arbetstagaren blir sjuk onsdag vecka 1 och är sjuk till och med måndag vecka 2. Arbetstagaren hade rörliga tillägg året före insjuknandeåret om totalt 27 000 kr.

- Timavdrag görs för 30 timmar och blir $30 * (25000/175) * (40/40) = 4\,286$ kr
- Sjuklön beräknas enligt följande:
- Karensavdraget omfattar $40/5 = 8$ timmar Sjuklön betalas för $30 - 8 = 22$ timmar
- Sjuklönen betalas för 22 timmar och utgör 80 procent av timlönen plus 80 procent av timberäknade rörliga tillägg vilket blir:
- $22 * ((142,86 * 0,8) + (27000 / (40 * 52)) * 0,8) = 22 \text{ tim} * (114,288 \text{ kr} + 10,38 \text{ kr}) = 2\,743$ kr

Ändringar i Affärsverksavtalet mellan Arbetsgivarverket och OFR/S,P,O

Parterna är överens om nedanstående ändringar i Affärsverksavtalet med giltighet från och med den 1 januari 2019.

1 §

Affärsverksavtalets 12 §, 4-6 mom. ändras och har från den 1 januari 2019 följande lydelse:

4 mom. Beräkning av lön under sjukfrånvaro

Under sjukfrånvaro ska sjukavdrag göras från lönen.

Om sjukfrånvaron omfattar endast en viss del av tjänstgöringstiden görs ett mindre avdrag som svarar mot frånvarons omfattning (partiellt sjukavdrag).

Om arbetstagarens sjukpenning enligt socialförsäkringsbalk (2010:110) har dragits in helt eller delvis ska i stället för sjukavdrag löneavdrag enligt 15 § 3 mom. göras i motsvarande grad.

Om arbetsgivaren begär det ska arbetstagaren styrka att sjukpenning betalas ut från Försäkringskassan.

Sjukavdragets storlek (5 – 9 mom.)

5 mom. Definitioner

Basbeloppstak (Bb-tak)

Ett belopp som motsvarar 8,0 gånger det gällande prisbasbeloppet enligt socialförsäkringsbalk (2010:110).

Daglön

För en arbetstagare med årslön upp till Bb-taket:	<u>Månadslönen x 12</u> 365
För en arbetstagare med årslön över Bb-taket: när det gäller lönedelar upp till Bb-taket	<u>Bb-taket</u> 365
För en arbetstagare med årslön över Bb-taket: när det gäller lönedelar över Bb-taket	<u>Månadslönen x 12 - Bb-taket</u> 365

Månadslön

Den fasta lönen plus det genomsnittliga månadsbeloppet av sådana rörliga lönetillägg - med undantag av övertidstillägg - som arbetstagaren hade året före insjuknandeåret.

Övergångsbestämmelse

För den som var frånvarande på grund av sjukdom m.m. den 1 april 2001, ska beräkningen av rörliga lönetillägg även under återstoden av frånvaron beräknas enligt tidigare gällande bestämmelser.

Årsarbetstid

Det genomsnittliga antalet arbetsdagar per vecka gånger 52 (260 dagar för den som arbetar 5 dagar i veckan).

6 mom. Sjukavdrag under sjuklöneperioden (dag 1 - 14)

För varje dag som en arbetstagare skulle ha arbetat men är frånvarande från arbetet på grund av sjukdom görs sjukavdrag per arbetsdag

Under dag 1-14	<u>20 % av månadslönen x 12</u> Årsarbetstiden*
----------------	--

* Definieras i 5 mom.

2 §

Ett nytt mom. 6 a tillförs avtalet.

6 a mom. Karensavdrag

Lön efter frånvaroavdrag enligt 6 mom. utgör sjuklönen under de dagar som arbetstagaren är frånvarande under sjuklöneperioden.

Sjuklönen ska enligt lag (1991:1047) om sjuklön (SjL) minskas med ett karensavdrag. Den sjuklön som återstår efter minskningen utgör arbetstagarens lön under sjuklöneperioden.

Karensavdraget ska motsvara 20 % av en veckas sjuklön beräknad enligt 6 mom. ovan.

$$\left(\frac{80\% \text{ av månadslönen} \times 12}{260} \right)$$

Ett helt karensavdrag ska göras oavsett längden eller omfattningen av sjukfrånvaron. Karensavdraget totalt får dock aldrig vara större än vad som utan karensavdrag skulle ha lämnats i form av sjuklön under den aktuella sjuklöneperioden.

Den som återinsjuknar inom fem kalenderdagar ska inte vidkännas ytterligare karensavdrag om helt avdrag gjorts vid den tidigare sjukfrånvaron, har inte helt karensavdrag kunnat göras ska resterande del av karensavdraget göras vid återinsjuknandet.

Upplysningar

1. Återinsjuknande

Om en ny sjukperiod börjar inom fem kalenderdagar från det en tidigare sjukperiod avslutats, betraktas den enligt SFB som en fortsättning på den tidigare sjukperioden vad gäller karensavdrag, ersättnings storlek och sjuklöneperiodens längd.

2. Hög sjukfrånvaro - s.k. allmänt högriskskydd

Om arbetstagaren under de senaste 12 månaderna haft 10 karensavdrag under 10 olika sjukperioder görs enligt SjlL inget karensavdrag vid nästkommande sjuklöneperiod.

3. Vissa kroniskt sjuka - s.k. särskilt högriskskydd

För en arbetstagare som enligt beslut av Försäkringskassan har särskilt högriskskydd ska sjuklön och karensavdrag hanteras enligt särskild ordning.

